

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.I.514/2023/17.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. november 28.
Az ügy tárgya: embercsempészás büntette
Terhelt(ek): Terhelt1 és társa
(Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terhelt)
Elsőfok: Mátészalkai Járásbíróság, 2.B.127/2021/5., tárgyalás, ítélet,
2021. szeptember 22. (jogerő: 2021. szeptember 22.)
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: az I. és a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt Terhelt1 és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mátészalkai Járásbíróság 2.B.127/2021/5. számú ítéletét megváltoztatja, és a

Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terhelttel szemben kiszabott kiutasítás tartamát 4 (négy)
- 4 (négy) évre enyhíti.

Egyebekben a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot hatályában fenntartja.

A Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban felmerült 128.102 (százhuszonnyolcezer-százkét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Mátészalkai Járásbíróság a 2021. szeptember 22. napján meghozott és kihirdetett 2.B.127/2021/5. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett embercsempészés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 353. § (1) bekezdés]. Ezért az I. rendű és a II. rendű terheltet egyaránt 2 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 5 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását az I. rendű és a II. rendű terhelt vonatkozásában is 5 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint a terheltek által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Döntött a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú ítélet fellebbezés hiányában 2021. szeptember 22. napján mindkét terhelt tekintetében jogerőre emelkedett.

[3] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 651. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontjában meghatározott okból.

[4] Indokolásában kifejtette, hogy a bűncselekmény elkövetéskor és az elbíráláskor egyaránt hatályos Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján embercsempészés büntette esetén szabadságvesztés mellett a kiutasítás kiszabása nem mellőzhető. A kiutasítás tartamát a büntető törvény mérlegelést nem tűrő rendelkezése a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszeresében, de legalább két évben határozza meg.

[5] Ebből következően a terheltekkel szemben kiszabott 5-5 év tartamú kiutasítás törvénysértő, ugyanis a járásbíróságnak a mérlegelést nem tűrő törvényi rendelkezésre tekintettel a kiutasítás tartamát a 2 év szabadságvesztéshez igazodóan 4 évben kellett volna meghatároznia. Álláspontja szerint az anyagi jogszabálysértés a felülvizsgálati eljárásban kiküszöbölhető, így a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására nincs indok.

[6] Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Mátészalkai Járásbíróság 2.B.127/2021/5. számú ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt

tekintetében változtassa meg, a velük szemben kiszabott kiutasítás tartamát enyhítse 4-4 évre, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.522/2023/4. számú átiratában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát – indokaival egyetértve – fenntartotta.

[8] Kiemelte, hogy a Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján a kiutasítás a szabadságvesztés kétszeresénél hosszabb tartamban csak akkor szabható ki, ha a szabadságvesztés kétszeresének eredményeként megállapított tartam a két évet nem érné el. Jelen esetben azonban a bíróság a jogerős ítéletben mindkét terheltet 2 év szabadságvesztésre ítélte, így a kiutasítás tartama 4 év.

[9] Erre tekintettel a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészséggel egyező indítványt tett.

[10] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, mely a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen terjeszthető elő, kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[12] A Be. 648. § a) pontja értelmében felülvizsgálatnak a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt is helye van.

[13] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében felülvizsgálati ok, ha a bíróság a jogerős ítéletben a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabott ki.

[14] A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítéletben rögzített és a felülvizsgálat során kötelezően irányadó tényállás alapján a cselekmény jogi minősítése törvényes.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja alapján a kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[16] Törvénysértő büntetés címén tehát az olyan anyagi jogi szabály megszegése jelent felülvizsgálati okot, aminek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása esetében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és ennek elvétése miatt a Be. egyszerűsített felülvizsgálat keretében (XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget.

[17] Kétségtelenül e körbe tartozik, ha a bíróság az általa megválasztott büntetési nem tartamát nem a törvényi keretek között, kötelező tartam törvényi előírása esetén pedig nem azzal egyező mértékben állapítja meg.

[18] A cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályos büntető törvény szerint azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt Magyarország területére nem térhet vissza [Btk. 59. § (1) bekezdés].

[19] A Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján az embercsempészség (Btk. 353. §) esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. Határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani.

[20] A jogerős ítéleti tényállás és a törvényes minősítés alapján az I. rendű és II. rendű terhelttel szemben a kötelezően alkalmazandó kiutasítás feltételei fennálltak, a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdésében foglalt – kiutasítást kizáró – ok egyik terhelnél sem merült fel. Ekként

Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terhelttel szemben a kiutasítás mint büntetési nem megválasztása törvényes.

[21] Ugyanakkor a törvény a kiutasítás tartamára vonatkozóan kötelező előírást is tartalmaz, amely szerint az a szabadságvesztés tartamának kétszerese. E tartamnál hosszabb kiutasítás kiszabására csak akkor kerülhet sor, ha a kétszerezés eredményeként megállapított tartam a két évet nem érné el.

[22] Mivel a kiutasítás tartama a törvényben mérlegelést meg nem engedően meghatározott, tehát az attól való eltérésre nincs törvényi lehetőség, az I. rendű és II. rendű terhelttel szemben kiszabott 5 év kiutasítás sérti a Btk. 60. § (2a) bekezdésében meghatározott kötelező szabályt.

[23] A felülvizsgálati indítvánnyal érintett törvénysértő büntetés kiküszöbölésének főszabálya a felülvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont]. Ez alól határoz meg kivételt a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja, amely ilyen esetben is lehetővé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását akkor, ha az érdemi határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[24] Jelen ügyben a kiutasítás törvényes tartama a jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartama alapján – mérlegelés és további vizsgálat nélkül – meghatározható, azt egyéb körülmény nem befolyásolja, így a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására nincs ok.

[25] **IV.** A kifejtettek értelmében a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen – a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata szerint megváltoztatta akként, hogy a Magyarország területéről történő kiutasítás tartamát a Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terhelt vonatkozásában egyaránt 4 évre enyhítette. Egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[26] A Kúria – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdése és a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés alapján – öttagú tanácsban járt el.

[27] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 664. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelkezett.

[28] **V.** Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.

[29] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 656. § (4) bekezdése értelmében az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. november 28.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró

